

Babuin, a makakok (*Inuus cynomolgus* és *sini-cus*) és más efféle majmok vére nem bír helyt állni az embervérrel szemben. És ámbár mozdulataikban, mimikájukban és egész külsejükben olyan sok emberi hasonlatosság van, hogy az állatkertek nézői elcsodálkoznak fölöttük, megnyugtathatjuk azokat, kik büszkéek magasabb származásukra, hogy ezekkel a majmokkal az ember valami közeli vérrokonságban nincs. Azonban itt vannak az *anthromorph* majmok, melyek az emberhez leghasonlóbbak, t. i. a *csimpánz* és az *orángután*, — ezek vérével összefér az embervér is, ezek tehát úgy látszik közlelő való rokonai a „*Homo sapiens*» nek.

A kísérletek meglehetősen biztossággal megmutatják azt is, hogy keresztezés, vagyis keresztben való sikeres termékenyítés, úgy hogy korszok származzanak, csak olyan két faj között lehetséges, melyek vére a fentebb említett értelemben békésen megfér egymással. A mely két faj vére ellenséges lábbon áll egymással, az eredményesen nem házasítható össze.

Így beszél a vér; ezek az ő indiskréciói. Lehet, hogy későbben még finomabb és ma még nem ismert jeleket is fedeznek majd föl, a melyek még közelebbi fokait is elárulják

a rokonságnak, vagy a rokonság nemlétének és ki tudja, hogy bizonyos pörökben, mikor péld. a gyermek igazi atyját, vagy más közelebbi fokát a családi rokonságnak kell majd megállapítani, nem vérpróbákkal fognak-e bizonyítani? És akkor azután már az ügyvédi akták is vérengzők lesznek, minők ma a diplomáták jegyzékei.

Sajó Károly.

Néhány gyakrabban előforduló lepkefaj, a hernyók táplálék növényei szerint csoportosítva.

Azt hiszem, némi szolgálatot teszek a lepkegyűjtőknek, különösen a kezdőknek, az alábbi összeállítással, melyben a gyakrabban előforduló lepkefajokat a hernyók táplálék növényei szerint csoportosítottam s egyszersmind az év azon szakait is megjelöltem, a melyekben az illető hernyókat megtalálhatjuk.

Prunus spinosa és *insititia*. — Kőköny és szilva.

Rhopalocera: *Papilio podalirius* jun.—szept. *Aporia crataegi* máj. *Thecla betulae* máj.—jun., —spini máj., —acaciae májusban. *Shpingina*: *Smerinthus ocellatus* egész nyáron. *Bombycina*: *Orgyia antiqua* és —*gonostigma* egész nyáron, *Ocnaria dispar* ápril.—jun. *Porthesia chrysothoea* májusban, —*auriflua* máj. *Gastropacha crataegi*, —populi, —*neustria* máj.—jun., —*lanestris*, —*catax*, —*quercus* jun. jul. *Lasiocampa pruni* jul., —*quercifolia* jun.—júl. *Saturnia pyri* julius—aug., —spini

jobban vonzódik az előbbihez . . . Ott még laknak magyarok; emitt csak Csucsán, e bűbajos szép völgyben fekvő kis faluban . . . Jelzik, hogy a hajtók megindultak . . . Csend van a tetőn; lenn a völgyben tompa, mély zúgás keletkezik . . . Óriás távol vannak még a mi bocskoros hajtóink! . . .

Közelemben egy hatalmas bükkfa emelkedik; óriás odva van. Nézem sokáig a pusztulás sötét jelenségét; ott is látom a halált s elgondolkozom a fölött, hogy mennyi ideig birkózik ezzel a fával az az óriás hatalom s milyen hamar agyonszorít bennünket! Pedig mi még igyekszünk — kerülni is . . .

A fa odvából egy eleven mókus villan elő. Kiül a fa öklébe és sütkérezik a napon. Neki az Isten melegít. Víg, mintha boldog volna; játszik, mint a pajkos gyermek . . . Majd újra leül, két első lábát fölemeli, összehúzza s ajkaihoz szorítja . . . Imádkozik . . .

Körülnem a hó tiszta vásznára — úgy tetszik nekem — valami titokzatos írást rajzolt a rejtelmes éjszaka. Elolvasom . . . Megértem . . . Itt menekült át a csucsai erdőségekből a félnék, szép karcsú őz. Riadva inalt, úgy látszik; mert csapái mentén föl van rúgva a hó . . . Nyomában vérszomjas ordas . . . Itt vannak mindenütt hatalmas lábának talpszirmai, mint megannyi himzésre nyomott rózsák a habos fehér selymen.

Lassan, ólálkodva kísérté a kiszemelt áldozatot s nagyon éhes lehetett, mert tisztán kivehető, hogy kéjes vágygial nyaldosta meg itt-ott a havat; megcsókolta az őz édes lábanyomát. Vajjon bekövetkezett-e a szörnyű dráma valahol, a Réz titkos rengetegében, ahol egy vér-

tócsa jelzi a nagy eseményt? vagy pedig kergetőzik most is, túl a *Kalinon*, túl a *Tirimáson* az élet és a halál? . . . Az erdő nem ad rá feleletet . . .

E pillanatban erős dördülés bugát a Ponor kebelén . . . Nem pattog, nem visszhangzik, csak tompán morajlik, mélyen zeng, míg lassan belehal a csendbe . . . A hajtók zajongva törtetnek föl a tetőre . . .

Eldördül a második, harmadik, tizedik lövés. Háborog az egész rengeteg . . . Mellettem átvillan egy róka, lompos vitorláját lecsapva menekül; elinal egy tapsifüles; porzik utána a fagyos hó. Most nem egymást úzik ám; együtt futnak a halál elől . . .

Az erdő belsejéből erősebb zaj hallatszik. Hatalmas fúvással hörgő légvétellel közeledik felém valami nagyobb vad . . . Föltűnik az agyaras otromba alakja, amint lihegve tör fel a tetőre. Nyomában vérszalag rajzolódik a fehér hó-lepedőre . . . Erősen vérzik, nehezen fut már; de még fut . . . Megmentem a szörnyű haláltusától. Fegyverem csöve egy éles durranással kilobban — s vége a szenvedésnek . . .

* * *

Este van. Az erdőóri lakásban pattog a tűz, lobog a láng, gyöngyözik a magurai bakator, pezseg a vadászvér és sziporkáznak az elme-röppentyűk . . .

Künn állok a szalmás eresz alatt, hallgatom a víg czimborák zaját s lelkem álmodozva száll a havas völgy fölött, némán kíséri a Berettyó pajkos kanyargását . . .

A hold hidegen mosolyog a fenséges Ponorra, az Izbuk jégpáncélja közt cseveg s dalol, dalol . . .

Boér Miklós.

jun.—jul., —carpini jul.—aug. *Cilix spinula* máj.—jun. *Noctuina*: *Diloba coerulecephala* máj. —jun. *Acronycta psi* őszkor, —tridens őszig. *Agrotis fimbria* ősztől tavaszig. *Chriptera culta* aug.—szept. *Miselia oxyacanthae* máj. *Valeria oleagina* máj.—jun. *Catocala paranympa* máj. *Geometrina*: *Pellonia vibicaria* jun.—aug. *Selenia lunaria* jun.—őszig, —illustraria jul.—aug. *Angerona prunaria* ősztől májusig. *Rumia crataegata* aug.—télig. *Biston hirtarius* jun.—szept. *Boarmia rhomboidaria* ápr.—máj. *Larentia fluctuata* aug.—szept.

Plantaginaceae. — Útifüfélék.

Rhopalocera: *Vanessa cardui* egész nyáron. *Melitaea aurinia* máj., —cinxia ápr.—máj. —*Phoebe* jun., —*didyma* máj. *Bombycina*: *Nemeophila plantaginis* márcz.—máj. *Arctia villica* tavaszig, —*Hebe* őszkor és tavaszkor. *Spilosoma fuliginosa* egész nyáron, —*luctifera* tavaszkor, —*mendica* jul.—augusztus. *Noctuina*: *Luperina virens* máj.—jun. *Xanthia cerago* tavaszkor. *Geometrina*: *Acidalia muricata* jun. *Lythria purpuraria* máj.—jun.

Betulaceae, Copuliferae, Salicaceae. — Nyír-, éger-, tölgy-, bükk-fűz- és nyárfa-félék.

Rhopalocera: *Thecla quercus* máj., —*Walbum* máj. *Apatura Ilia*, —*Iris*, —*Ilia* var. *Clytie* máj.—jun. *Vanessa antiopa* jun.—jul. *Melitaea matura* ápr.—máj. *Sphingina*: *Smerinthus tiliae*, —*quercus*, —*ocellata*, —*populi* egész nyáron. *Bombycina*: *Cossus terebra*, —*ligniperda* két évig fejlődnek a fa belsejében. *Leucoma salicis* máj. *Lasiocampa populifolia* ősztől májusig, —*betulifolia* őszkor. *Endromis versicolor* jun. *Drepana falcataria* nyáron és őszkor, —*lacertula* máj.—jun. *Harpyia bifida*, —*furcula*, —*erminia*, —*vinula*, *Stauropus fagi*, *Hybocampa Milhauseri* nyár végétől kezdve őszig, *Notodonta* (az összes fajok) máj.—jul. és szept.—okt. *Lophopteryx carmelita* jun.—jul., —*camelina*, *Pterosoma palpina* jun.—okt. *Drynobia velitaria*, —*mela-gona* jul.—aug. *Ptilophora pulmiger* jun. *Cnethocampa processionea*, —*pityocampa* máj.—jun. *Phalera bucephala* jul.—őszig. *Pygaera* (az összes fajok) jun.—őszig. *Noctuina*: *Cymatophora* (az összes fajok) jun.—őszig, leveleket fonnak össze s közöttük tartózkodnak. *Acronycta leporina* őszkor, —*aceris* aug.—szept. *Diptera Orion* jul.—őszig. *Calymnia pyralina* máj, —*trapezina* máj.—jun. *Plastensis retusa* máj. *Orthosia ferruginea* máj., —*litura* máj.—jun. *Xanthia citrigo*, —*cerago* őszkor, —*croceago* máj. *Scoliopteryx libatrix* jun.—őszig. *Pseudophia lunaris* jun. *Catocala fraxini* máj.—jun. (a nyárfán és a *Fraxinus excelsior*, —*Ornus-on* [kőrisfa], —*nupta*, —*elocata*, —*sponsa*, —*promissa*, —*electa* máj.—jul. *Aventia flexula* őszkor. *Brephos puella*, —*nothum* máj.—jun. *Geometrina*: *Geometra papilionaria* máj.—jun. *Jodis aeruginaria* aug.—szept. *Zonosoma pendulina* aug.—szept. *Abraxas ulmata* aug.—szept. —*temerata* jun.—jul. *Ellopija fasciaria* aug.—szept. *Metrocampa margaritaria* őszkor. *Ennomos angularia* jun.—szept., —*alniaria* nyáron, —*tiliaria* máj.—jun., —*erosaria* jun.—szept., —*illunaria* jun.—őszig, —*illustraria* jul.—őszig, —*penniaria* máj.—jun. *Crocallis elinguaris* aug.—máj. *Eurymene dolabaria* jun.—őszig. *Ploseria diversata* máj.—jun. *Hibernia progemmaria* máj.—jun. *Biston pomonarius* jun.—jul., —*hirtarius* jun.—szept., —*prodromaria* jun.—aug. *Boarmia repandata* szept.—máj., —*crepuscularia* jun.—őszig. *Lobophora hexapterata* aug.—szept. *Larentia psittacata* máj.—aug.

Urticaceae, Cannabaceae. — Csalán- és kenderfélék, vadkender és komló (*Humulus lupulus*).

Rhopalocera: *Vanessa C-album* máj.—aug., —*urticae* máj.—őszig, —*Io* egész nyáron, —*Atalanta* jun.—aug. (csak a csalánon, összefont levelek között). *Bombycina*: *Callimorpha dominula*, —*Hera* máj. *Arctia villica* ősztől—tavaszig. *Noctuina*: *Acronycta rumicis* jun.—okt. *Mamestra persicaria* szept., —*ole-*

racea szept. *Plusia triplasia* aug.—szept., —*chrysis* jul.—aug., —*jota* ősztől—áprilisig, —*gamma* egész nyáron (különösen vadkenderen). *Geometrina*: *Larentia bilienata* máj.

Rumex, Solidago Virga aurea. — Vad sóska különböző fajai és ritkarej.

Rhopalocera: *Polyommatus Virga aureae* jun., —*dispar* máj.—jun., —*Chryseis* máj., —*Circe* jun.—jul., —*Phleas* jun., —*Helle* jul.—aug. *Nemeobius lucina* jun.—jul. *Bombycina*: *Spilosoma fuliginosa* őszkor és nyáron. *Geometrina*: *Timandra amatoria* jun.—szept. *Lythria purpuraria* máj.—jun. *Larentia bilienata* máj.—jun

Rubus. — A szeder különböző fajai.

Rhopalocera: *Thecla rubi* jul. *Syrichthus alveolus* egész nyáron. *Noctuina*: *Thatyra batis*, —*derasa* őszkor. *Agrotis herbida* ősztől tavaszig *Mamestra tinctoria* ősztől májusig. *Erastria fuscata* aug.—szept. *Nemoria viridata* jul. szept. *Venilia macularia* aug.—szept.

(Folytatása következik.)

MUFLONFEJ. (Fali disz.) Lőtte Bolla Kálmán altábornagy.